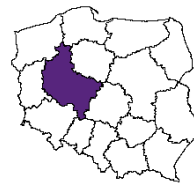

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU
ul. Wojska Polskiego 27/29, 60-624 Poznań

Kontakt: e-mail: sekretariatUSPOZ@stat.gov.pl
tel. 61 27 98 200
fax 61 27 98 100

Internet: <http://poznan.stat.gov.pl/>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO WE WRZEŚNIU 2015 R.

Nr 09/2015

opublikowany 27.10.2015

- Na rynku pracy utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku (wzrost o 3,1%).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 6,2%, tj. o 0,2 p.proc. niżej aniżeli w sierpniu br. i o 1,7 p.proc. niżej niż przed rokiem. Wielkopolskie w dalszym ciągu pozostaje województwem o najniższej stopie bezrobocia.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw utrzymało tendencję wzrostową w skali roku, a zarejestrowany wzrost wyniósł 3,4%.
- W porównaniu z poprzednim miesiącem, we wrześniu br. na rynku rolnym obserwowano spadek cen pszenicy, ziemniaków i żywca drobiowego w skupie, za to wzrost cen większości produktów rolnych, z wyjątkiem prosiąt do dalszego chowu, w obrocie targowiskowym. W skali roku w skupie zanotowano spadek cen żywca wieprzowego i drobiowego oraz mleka, natomiast na wolnym rynku obniżyły się w tym czasie ceny wszystkich produktów rolnych objętych obserwacją, oprócz ziemniaków jadalnych późnych.
- W ciągu miesiąca poprawiła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta (wzrost z 7,8 w sierpniu br. do 8,0 we wrześniu br.), natomiast relacja do targowiskowych cen jęczmienia utrzymała się na poziomie notowanym przed miesiącem (6,3).
- Zanotowano znacznie mniejsze niż przed miesiącem dostawy do skupu ziarna zbóż, większy był natomiast skup produktów zwierzęcych, z wyjątkiem mleka. W stosunku do września ub. roku obserwowano wzrost podaży żywca rzeźnego oraz mleka, mniej natomiast skupiono pszenicy i żyta.
- Odnotowano wzrost wartości produkcji sprzedanej przemysłu (licząc w cenach stałych) o 19,0% w relacji do sierpnia br. i o 3,4% w stosunku do września ub. roku.
- Wartość produkcji budowlano-montażowej w ciągu miesiąca zwiększyła się o 25,1%, a w porównaniu z wrześniem ub. roku – o 15,5%. W strukturze produkcji budowlano-montażowej we wrześniu br. największy udział miały przedsiębiorstwa wykonujące budowę obiektów inżynierii lądowej i wodnej.
- Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była o 87,5% większa niż przed rokiem. Dominowały mieszkania zrealizowane przez dwie formy budownictwa: indywidualne oraz na sprzedaż lub wynajem. W porównaniu z wrześniem ub. roku rozpoczęto więcej nowych inwestycji mieszkaniowych, wzrosła również liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym.
- W skali roku utrzymała się tendencja wzrostowa wartości sprzedaży detalicznej przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych (wzrost o 3,4%) oraz sprzedaży hurtowej jednostek handlowych (o 15,4%), wzrosła także wartość sprzedaży w przedsiębiorstwach handlu hurtowego (o 13,9%).

SPIS TREŚCI

	Strona
RYNEK PRACY	4
WYNAGRODZENIA.....	8
CENY DETALICZNE	9
ROLNICTWO	11
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	15
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	17
RYNEK WEWNĘTRZNY	19
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM.....	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów, dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych, dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych, obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych, dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007. W niniejszym komunikacie zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych; w tablicach i na wykresach skrócone nazwy zostały oznaczone znakiem „Δ”.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót

pełna nazwa

SEKCJE

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

DZIAŁY

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska	(–)	–	zjawisko nie występuje.
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
„W tym”		–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
Znak	*	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
p.proc.		–	punkt procentowy.

Dane charakteryzujące województwo wielkopolskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydanych przez US w Poznaniu oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.

RYNEK PRACY

We wrześniu br. na rynku pracy w województwie wielkopolskim utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, obserwowana w relacji do analogicznego okresu ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego osiągnęła tu poziom niższy od notowanego zarówno przed miesiącem, jak przed rokiem i w dalszym ciągu pozostawała najniższa w kraju.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. wyniosło 664,4 tys. osób i zwiększyło się nieznacznie (o 0,1%) w porównaniu z poprzednim miesiącem, a także w relacji do września ub. roku (o 3,1%). Przed rokiem obserwowany wzrost zatrudnienia był większy, tak w ujęciu miesięcznym (o 0,4%), jak i w skali roku (o 5,6%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015		I-IX 2015	
	w tys.	IX 2014=100	w tys.	I-IX 2014=100
O g ó ł e m	664,4	103,1	659,1	104,2
w tym:				
Przemysł.....	311,7	103,1	307,3	102,8
górnictwo i wydobywanie	5,8	84,5	6,0	76,4
przetwórstwo przemysłowe	287,0	103,7	282,5	103,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	8,0	98,8	8,1	94,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	10,9	102,7	10,8	102,9
Budownictwo	35,6	93,8	36,0	94,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	197,2	103,7	196,8	106,6
Transport i gospodarka magazynowa	42,6	108,5	42,6	109,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5,9	93,7	5,8	92,4
Informacja i komunikacja.....	10,3	103,6	10,2	107,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,5	101,2	7,4	99,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	14,4	94,1	14,5	101,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	27,9	111,4	27,1	114,9

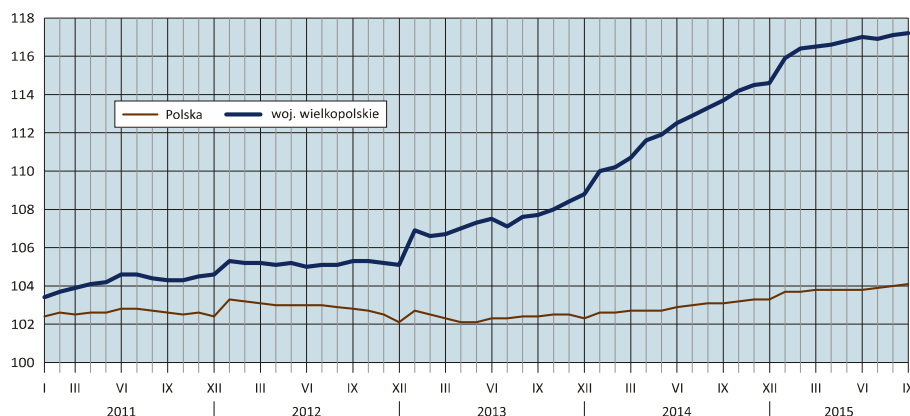
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Podobnie jak w poprzednich miesiącach, także we wrześniu br. przeciętne zatrudnienie w ciągu roku najbardziej zwiększyło się w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 11,4%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 8,5%). Tak samo jak w sierpniu br., spadek zatrudnienia odnotowało pięć sekcji: górnictwo i wydobywanie (o 15,5%), zakwaterowanie i gastronomia (o 6,3%), budownictwo (o 6,2%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 5,9%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,2%).

W strukturze zatrudnienia przedsiębiorstw niezmiennie dominują dwie sekcje: przetwórstwo przemysłowe (gdzie koncentruje się 43,2% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (29,7%). Na poziomie działów nadal największym zatrudnieniem wyróżniają się przedsiębiorstwa handlu detalicznego (19,3% ogółu zatrudnionych) i hurtowego (9,1%) oraz podmioty zajmujące się produkcją artykułów spożywczych (7,6%) i mebli (6,1%).

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 659,1 tys. osób, tj. o 4,2% więcej niż w okresie trzech kwartałów ub. roku (przed rokiem wzrost zatrudnienia wyniósł 4,4%). Podobnie jak w skali miesiąca, w okresie styczeń-wrzesień br. największy wzrost zatrudnienia obserwowano w sekcjach administrowanie i działalność wspierająca (o 14,9%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 9,5%), natomiast największy spadek zanotowało górnictwo i wydobywanie (o 23,6%).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW (przeciętna miesięczna 2010 = 100)

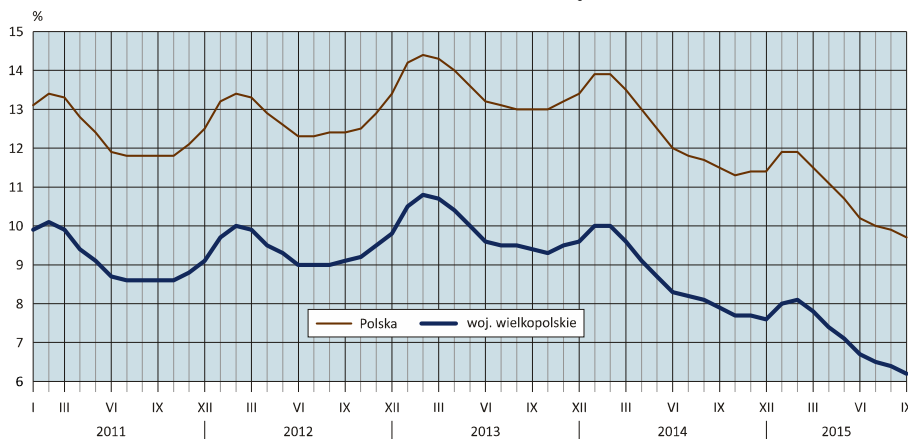

W końcu września br. **liczba bezrobotnych** zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 94,5 tys. i była o 2,0 tys. (o 2,1%) mniejsza niż w poprzednim miesiącu oraz o 23,5 tys. (o 19,9%) mniejsza niż we wrześniu ub. roku. Kobiety stanowiły 58,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 57,7%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2014	2015	
	IX	VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	118,0	96,5	94,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	18,4	12,8	17,5
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	21,1	14,6	19,5
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w % ...	7,9	6,4	6,2

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu miesiąca

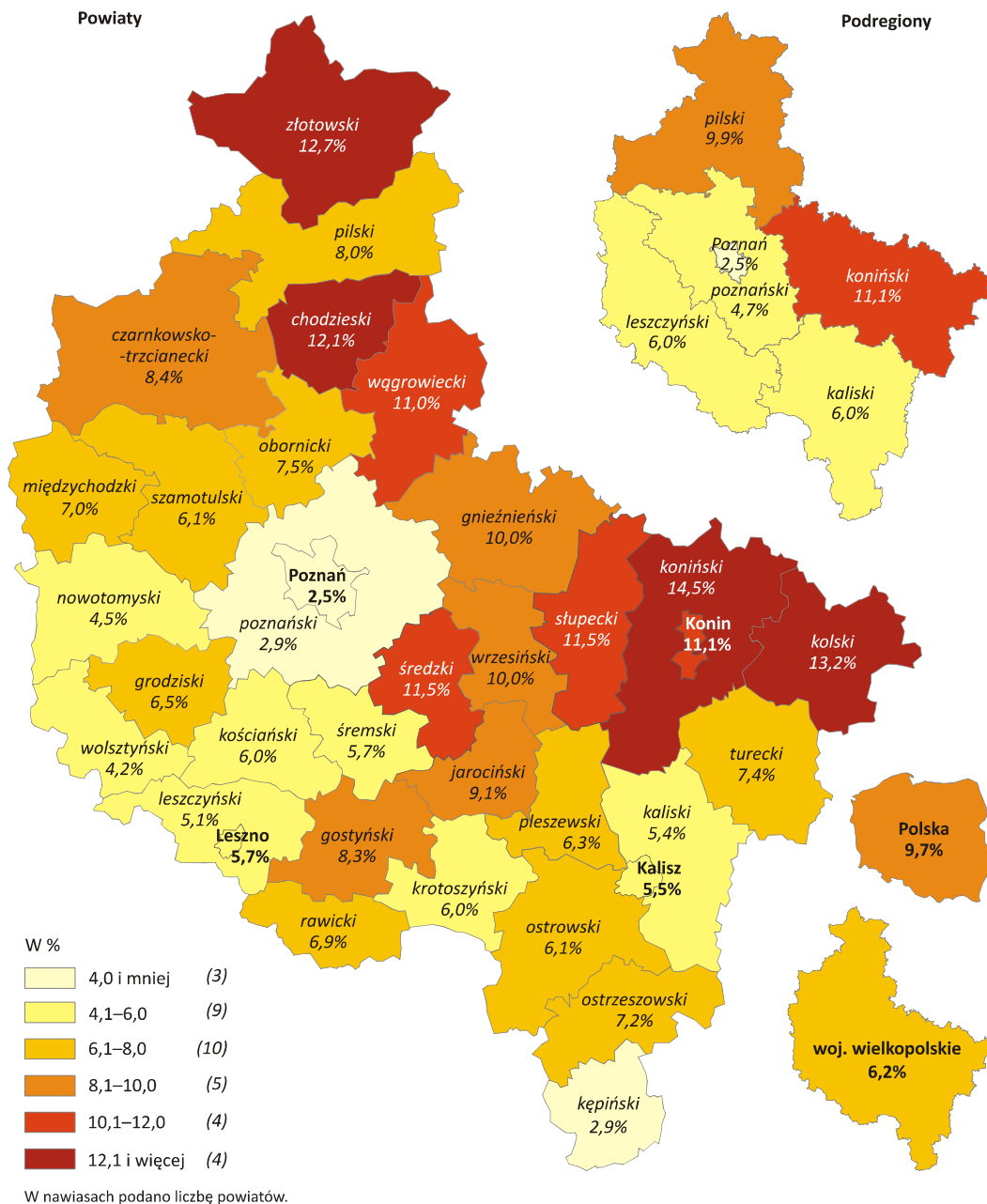

Stopa bezrobocia rejestrowanego we wrześniu br. wyniosła 6,2% i była o 0,2 p.proc. niższa niż przed miesiącem¹ oraz o 1,7 p.proc. niższa od zanotowanej przed rokiem. Stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim pozostała najniższa w kraju. Dla całego kraju stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 9,7%, co w stosunku do sierpnia br. oznacza spadek o 0,2 p.proc., a w odniesieniu do września ub. roku – o 1,8 p.proc. Wskaźnik niższy od krajowego, poza wielkopolskim, we wrześniu br. odnotowało jeszcze pięć województw: śląskie (8,2%), małopolskie (8,3%), mazowieckie (8,6%), dolnośląskie (8,6%) oraz pomorskie (9,0%).

¹ Stopa bezrobocia rejestrowanego została skorygowana dla poprzednich miesięcy – od grudnia 2014 r. do sierpnia 2015 r.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW I PODREGIONÓW W 2015 R.

Stan w końcu września

Natężenie bezrobocia nie jest jednakowe w całym województwie. Największe nasilenie tego zjawiska obserwuje się w północnej i wschodniej części województwa wielkopolskiego. Najwyższą stopę bezrobocia, podobnie jak w poprzednich miesiącach, odnotowano w powiatach: konińskim (14,5% wobec 17,0% we wrześniu ub. roku), kolskim (13,2% wobec 14,2%), złotowskim (12,7% wobec 14,0%) oraz chodzieskim (12,1% wobec 14,1%), a najniższą w Poznaniu (2,5% wobec 3,4%) oraz powiatach kępkińskim (2,9% wobec 3,7%) i poznańskim (2,9% wobec 3,8%).

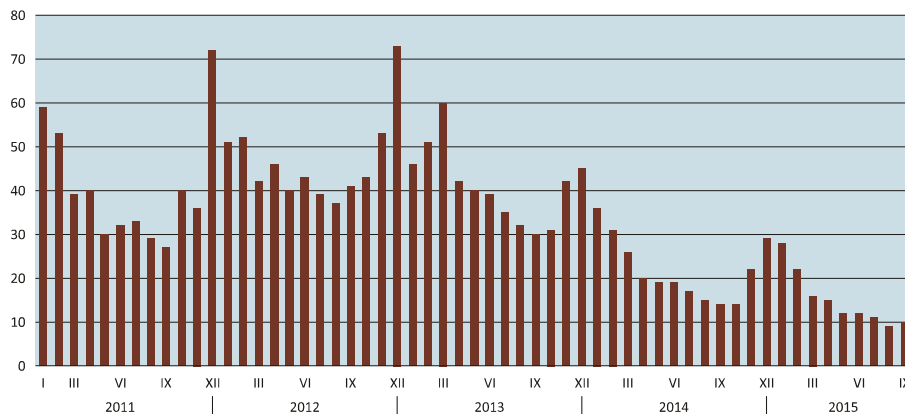
We wrześniu br. w urzędach pracy **zarejestrowano** 17,5 tys. osób bezrobotnych, tj. o 34,6% więcej niż przed miesiącem, ale o 5,0% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych w stosunku do września ub. roku zmniejszył się o 2,1 p.proc. (do 69,6%). Obniżył się również odsetek dotychczas niepracujących (o 2,3 p.proc. do 18,1%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem utrzymał się natomiast udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (5,6%). Zwiększył się natomiast udział absolwentów (o 2,9 p.proc. do 21,5%).

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowano 19,5 tys. osób, tj. o 33,6% więcej niż przed miesiącem, ale o 7,5% mniej niż we wrześniu ub. roku. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 10,1 tys. osób (przed rokiem 11,3 tys.). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych w ujęciu rocznym zmniejszył się o 1,9 p.proc. (do 51,8%). Zmalał również udział bezrobotnych wykreślonych z ewidencji w wyniku: niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 6,8 p.proc. do 16,0%), dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (o 0,3 p.proc. do 5,5%) oraz nabycia praw emerytalnych lub rentowych (o 0,3 p.proc. do 0,6%). Wzrósł natomiast odsetek osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 6,4 p.proc. do 15,7%).

W końcu września br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 80,1 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku obniżył się o 1,3 p.proc. (do 84,8%).

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu września br. stanowili 86,2% ogółu bezrobotnych. Najbardziej liczną grupą byli długotrwale bezrobotni, których udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 50,0%. Odsetek bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia ukształtował się na poziomie 31,5% (w tym osób w wieku poniżej 25 roku życia – 17,4%). Wśród bezrobotnych 25,8% stanowiły osoby w wieku powyżej 50 roku życia. Udział osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wyniósł 2,2%. Odsetek bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia stanowił 17,5%, a posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia – 0,1%. Odsetek osób bezrobotnych niepełnosprawnych ukształtował się na poziomie 7,7%.

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY
Stan w końcu miesiąca

We wrześniu br. do urzędów pracy zgłoszono 11,7 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 1,6 tys. mniej niż przed miesiącem, ale o 1,4 tys. więcej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 10 bezrobotnych (przed miesiącem 9, przed rokiem 14).

W okresie styczeń-wrzesień br. wydatki Funduszu Pracy wyniosły łącznie 321,4 mln zł. W niemal równych częściach wydatki Funduszu Pracy przeznaczone były na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych oraz na realizację programu promocji zatrudnienia (152,3 mln zł, tj. 47,4%).

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu września br. 13 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 0,8 tys. pracowników (przed rokiem odpowiednio 14 zakładów, 0,4 tys. pracowników).

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim we wrześniu br. wyniosło 3653,57 zł, tj. o 1,2% więcej niż w sierpniu br. i o 3,4% więcej niż we wrześniu ub. roku. Przed rokiem miesięczny wzrost wynagrodzeń wyniósł 0,8%, a roczny wzrost był podobny do obserwowanego we wrześniu br. i wyniósł 3,4%.

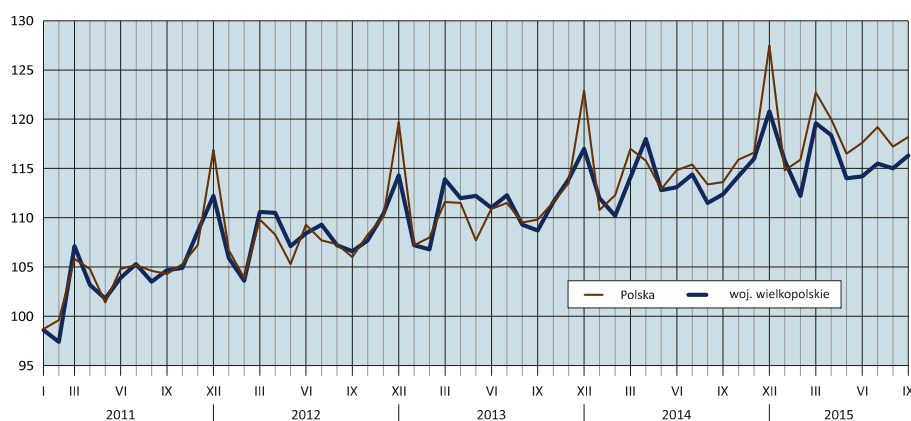
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015		I–IX 2015	
	w zł	IX 2014=100	w zł	I–IX 2014=100
O g ó ł e m	3653,57	103,4	3649,48	102,9
w tym:				
Przemysł	3892,04	104,6	3871,51	103,0
górnictwo i wydobywanie	4606,69	93,7	4635,48	97,8
przetwórstwo przemysłowe	3815,78	105,1	3779,16	103,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6127,58	102,8	6738,00	103,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3880,10	106,9	3726,52	104,0
Budownictwo	4074,69	105,1	3951,15	104,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3149,31	100,4	3218,43	102,1
Transport i gospodarka magazynowa	3424,92	102,5	3339,44	103,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2462,51	102,1	2450,43	101,4
Informacja i komunikacja	5703,49	108,4	5845,08	110,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4369,75	97,1	4357,37	100,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	4696,50	112,8	4740,16	106,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2874,62	106,3	2845,62	104,2

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W skali roku największy wzrost wynagrodzeń wystąpił w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 12,8%), informacja i komunikacja (o 8,4%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 6,9%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 6,3%), natomiast spadek dotyczył tylko dwóch sekcji: górnictwa i wydobywania (o 6,3%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 2,9%).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW (przeciętna miesięczna 2010 = 100)

We wrześniu br. najwyższe wynagrodzenie otrzymali zatrudnieni w sekcjach wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 67,7% wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw) oraz informacja i komunikacja (o 56,1% wyższe od średniej). Najniższe wynagrodzenie utrzymało się w przedsiębiorstwach z sekcji zakwaterowanie i gastronomia (o 32,6% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 21,3% niższe od średniej).

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO W SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW WE WRZEŚNIU 2015 R.

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3649,48 zł, tj. o 2,9% wyższym od notowanego w okresie styczeń-wrzesień ub. roku (przed rokiem wzrost wynagrodzeń wyniósł 2,2%). W skali roku najbardziej zwiększyły się wynagrodzenia w sekcjach informacja i komunikacja (o 10,8%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 6,3%), natomiast spadek wynagrodzeń dotyczył jedynie górnictwa i wydobywania (o 2,2%).

CENY DETALICZNE

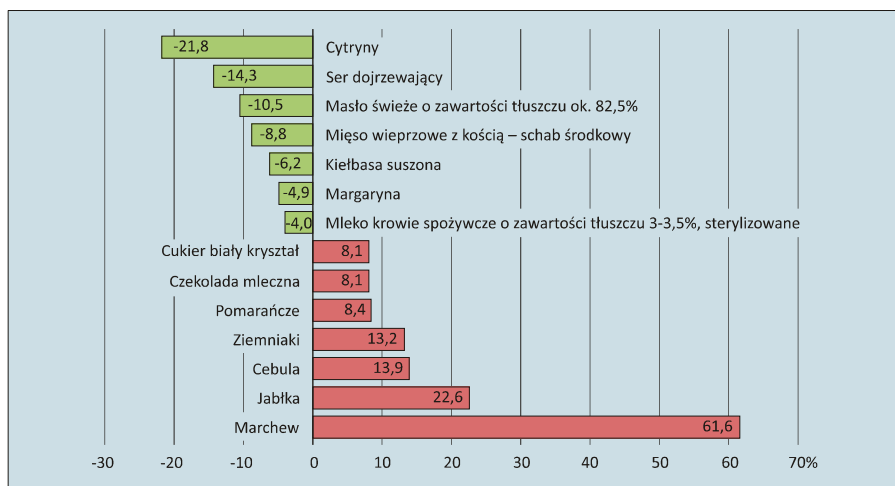
Ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych oraz artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych objętych badaniem we wrześniu br. były wyższe w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku.

W grupie „pieczywo i produkty zbożowe” wzrosła cena: mąki pszennej (o 3,4%), kaszy jęczmiennej (o 2,4%), ryżu (o 2,1%) oraz chleba pszenno-żytniego (o 1,8%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem pozostała cena bułki pszennej.

W grupie „mięso i wędliny” niższe niż przed rokiem były ceny mięsa wieprzowego z kością – schab środkowy (o 8,8%) oraz mięsa wołowego bez kości – z udźca (o 0,5%). Wzrosła cena mięsa wołowego z kością – rostbief (o 1,9%). Wśród badanych wędlin tańsza była kiełbasa suszona (o 6,2%) oraz szynka wieprzowa gotowana (o 1,8%), a droższa kiełbasa wędzona (o 2,8%). Wyższa niż we wrześniu ub. roku była cena filetów z morskiczka mrożonego (o 4,6%). Tańsze niż przed rokiem (o 1,3%) były kurczęta patroszone.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2015 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „mleko, sery i jaja” w skali roku obniżyły się ceny: sera dojrzewającego (o 14,3%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowanego (o 4,0%) oraz mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 3,5%). Podrożała natomiast śmietana o zawartości tłuszczu 18% (o 5,7%) i ser twarogowy półtłusty (o 0,4%). Cena jaj kurzych świeżych utrzymała się na poziomie podobnym do notowanego przed rokiem.

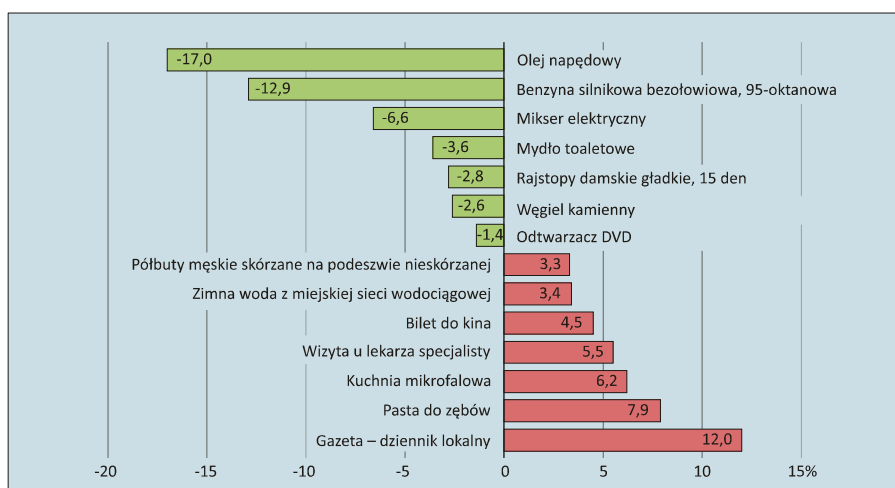
W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” potaniały: masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 10,5%), margaryna (o 4,9%) oraz olej rzepakowy produkcji krajowej (o 3,9%).

W grupie badanych warzyw i owoców tańsze niż przed rokiem były cytryny (o 21,8%). Podrożały natomiast: marchew (o 61,6%), jabłka (o 22,6%), cebula (o 13,9%), ziemniaki (o 13,2%) oraz pomarańcze (o 8,4%).

Z pozostałych towarów żywnościowych objętych badaniem tańszy w ujęciu rocznym był m.in. sok jabłkowy (o 4,3%), piwo jasne pełne butelkowane (o 3,1%) oraz kawa naturalna mielona (o 1,5%), natomiast droższa okazała się czekolada mleczna (o 8,1%) oraz cukier biały kryształ (o 8,1%). Cena herbaty czarnej liściastej utrzymała się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2015 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wśród towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania wzrosły opłaty za zaopatrzenie w zimną wodę z miejskiej sieci wodociągowej (o 3,4%) oraz w ciepłą wodę (o 1,2%). Wyższe były opłaty za wywóz śmieci niesegregowanych (o 1,9%) oraz segregowanych (o 1,1%). Za węgiel kamienny płacono o 2,6% mniej niż przed rokiem.

We wrześniu br. wśród cen dóbr i usług związanych z transportem w skali roku mniej płacono za olej napędowy (o 17,0%), benzynę silnikową bezołowiową 95-oktanową (o 12,9%) oraz przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna (o 1,3%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem pozostała cena biletu normalnego na przejazd autobusem miejskim, jednorazowego.

Wyższe były opłaty związane ze zdrowiem. Cena wizyty u lekarza specjalisty zwiększyła się w skali roku o 5,5%. Wzrosły także ceny związane z kulturą. Gazeta – dziennik lokalny podrożała o 12,0%, a cena biletu do kina wzrosła o 4,5%.

Wśród pozostałych artykułów nieżywnościowych wzrost cen dotyczył m.in. pasty do zębów (o 7,9%), kuchni mikrofalowej (o 6,2%) oraz baterii zlewozmywakowej (o 4,7%). Natomiast mniej należało zapłacić m.in. za mikser (o 6,6%), mydło toaletowe (o 3,6%) oraz rajstopy damskie gładkie, 15 den (o 2,8%).

ROLNICTWO

We wrześniu br. średnia² temperatura powietrza na obszarze województwa wielkopolskiego wyniosła +14,8°C i była o 0,6°C niższa od notowanej przed rokiem, ale o 1,6°C wyższa od normy z lat 1971–2000. Najniższą temperaturę zanotowano w stacji hydrologiczno-meteorologicznej IMGW w Pile (+0,6°C), a najwyższą (+35,1°C) zarejestrowała stacja w Kaliszu. Średnia suma opadów atmosferycznych na obszarze województwa wielkopolskiego we wrześniu wyniosła 29,4 mm, co stanowiło 47,8% normy wieloletniej. Liczba dni z opadem wahała się od 7 w Kaliszu do 16 w Lesznie. Opady na obszarze województwa były w większości wyraźnie mniejsze od normy wieloletniej. Zanotowano już pierwsze przymrozki, a spadki temperatury dochodziły do -2,5°C w Kole.

Warunki termiczne oraz małe opady deszczu we wrześniu spowodowały, że ilość wilgoci w glebie została określona jako klęskowo mała. Opady w I i II dekadzie miesiąca poprawiły uwilgotnienie gleby na tyle, że możliwe było przygotowanie pól pod zasiewy ozimin, chociaż rolnicy, z uwagi na panującą suszę, często stosowali razówkę, czyli orkę łączącą funkcje podorywki i orki siewnej lub siali ziarno przy użyciu agregatów uprawowo-siewnych. W efekcie zasiano mniej rzepaku. Wschody roślin miejscami były słabe i niewyrównane, co oznacza, że część plantacji, szczególnie rzepaku, trzeba będzie zaorać. Jako gorszą oceniono jakość paszową kukurydzy i innych roślin pastewnych, co przy mniejszych zbiorach może prowadzić do niedoborów paszowych. Stan plantacji buraków cukrowych we wrześniu był nadal słaby, a zaawansowanie wykopków niewielkie.

W porównaniu z poprzednim miesiącem we wrześniu br. na rynku rolnym w województwie wielkopolskim odnotowano spadek cen skupu pszenicy, ziemniaków i żywca drobiowego. Na wolnym rynku obserwowano w tym czasie wzrost cen większości produktów rolnych, z wyjątkiem ceny prosiąt do dalszego chowu. W odniesieniu do września ub. roku obniżyły się ceny wszystkich produktów rolnych objętych obserwacją na targowiskach, z wyjątkiem ziemniaków, a także ceny żywca wieprzowego, drobiowego i mleka w skupie.

² Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z pięciu stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Kaliszu, Kole, Lesznie, Pile i Poznaniu.

Skup ^a zbóż kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015–IX 2015		IX 2015		
	w tys. t	VII 2014– –IX 2014=100	w tys. t	IX 2014=100	VIII 2015=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	410,5	96,2	115,1	106,5	54,8
w tym:					
pszenica	209,4	95,4	64,3	99,7	64,0
żyto.....	51,8	82,9	12,6	90,0	38,0

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego.

Od lipca do września 2015 r. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) od producentów z terenu województwa wielkopolskiego wyniósł łącznie 410,5 tys. ton, tj. o 3,8% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Podaż pszenicy zmniejszyła się o 4,6%, a żyta o 17,1%.

We wrześniu br. skupiono 115,1 tys. ton ziarna zbóż, tj. o 45,2% mniej niż przed miesiącem, ale o 6,5% więcej niż przed rokiem. Skup pszenicy w skali miesiąca zmniejszył się o 36,0%, ale w relacji do września ub. roku tylko o 0,3%, a w przypadku żyta spadek podaży w ujęciu miesięcznym wyniósł 62,0%, a w stosunku rocznym – 10,0%.

Skup ^a podstawowych produktów zwierzęcych kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–IX 2015		IX 2015		
	w tys. t	I–IX 2014=100	w tys. t	IX 2014=100	VIII 2015=100
Żywiec rzeźny ^b	601,2	107,4	59,0	106,1	113,2
w tym:					
wołowy (z cielęcym)	66,3	121,1	6,1	116,4	111,1
wieprzowy	303,7	105,1	26,2	103,2	113,4
drobiowy	231,0	106,9	26,8	107,0	113,6
Mleko ^c	1217,8	104,5	130,8	104,9	92,1

^a W okresie VII-IX bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami), w wadze poubojowej ciepłej. ^c W mln litrów.

W okresie styczeń-wrzesień br. producenci z województwa wielkopolskiego dostarczyli do skupu łącznie 601,2 tys. ton **żywca rzeźnego** (w wadze poubojowej ciepłej), tj. o 7,4% więcej niż przed rokiem. Skup żywca wołowego w ciągu roku wzrósł o 21,1%, podaż żywca wieprzowego zwiększyła się o 5,1%, a drobiowego o 6,9%.

We wrześniu br. do skupu trafiło 59,0 tys. ton żywca rzeźnego, tj. o 13,2% więcej niż przed miesiącem i o 6,1% więcej niż przed rokiem. **Skup żywca wołowego** kształtował się na poziomie o 11,1% wyższym od osiągniętego w sierpniu br. i o 16,4% wyższym niż przed rokiem. W przypadku **żywca wieprzowego** dostawy zwiększyły o 13,4% w relacji do poprzedniego miesiąca i równocześnie o 3,2% w porównaniu z wrześniem ub. roku, natomiast podaż **drobiu rzeźnego** w skali miesiąca zwiększyła się o 13,6%, a w stosunku rocznym wzrosła o 7,0%.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	W skupie					Na targowiskach				
	IX 2015			I–IX 2015		IX 2015			I–IX 2015	
	w zł	IX 2014= =100	VIII 2015= =100	w zł	I–IX 2014= =100	w zł	IX 2014= =100	VIII 2015= =100	w zł	I–IX 2014= =100
Ziarno zbóż ^a										
za 1 dt:										
pszenica.....	65,29	101,0	99,4	68,08	94,7	80,58	97,3	102,7	79,78	87,0
żyto	52,36	103,0	103,7	51,36	94,1	58,67	91,1	102,2	58,63	82,7
Ziemniaki ^b										
za 1 dt.....	36,40	131,4	78,5	47,42	89,0	93,04	117,8	107,3	77,65	67,2
Żywiec rzeźny										
za 1 kg:										
bydło (bez										
cieląt)	6,12	102,9	100,4	6,27	103,1	.	x	x	.	x
trzoda chlewna ...	4,71	93,5	105,9	4,42	88,4	.	x	x	.	x
drób	3,61	84,4	86,4	3,89	95,8	.	x	x	.	x
Prosię na chów										
za 1 szt.	.	x	x	.	x	132,78	84,2	87,1	149,32	91,2
Mleko za 1 hl	108,19	84,7	100,8	113,79	79,4	.	x	x	.	x

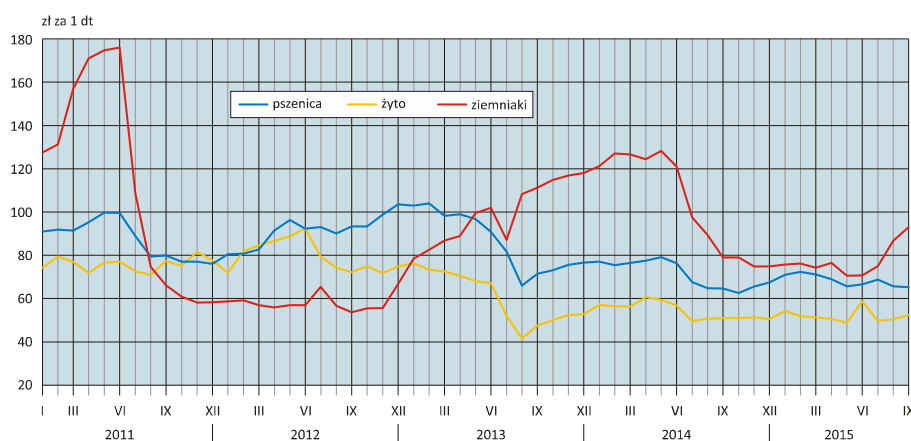
^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne późne.

Za **ziarno zbóż podstawowych** w skupie we wrześniu br. producentom płacono średnio 61,45 zł za 1 dt, tj. o 1,5% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 1,0% więcej niż przed rokiem. **Cena skupu 1 dt pszenicy** wyniosła 65,29 zł i zmniejszyła się o 0,6% w stosunku do sierpnia br., ale w odniesieniu do września ub. roku wzrosła o 1,0%. Na **targowiskach cena 1 dt pszenicy** kształtowała się w tym czasie na poziomie 80,58 zł, tj. o 2,7% wyżej niż przed miesiącem, ale o 2,7% niżej aniżeli przed rokiem.

Za 1 dt **żyta w skupie** we wrześniu br. płacono 52,36 zł, tj. o 3,7% więcej niż w sierpniu br. i o 3,0% więcej niż przed rokiem. **Cena targowiskowa żyta** wyniosła 58,67 zł za 1 dt i wzrosła o 2,2% w porównaniu z ceną uzyskaną przed miesiącem, ale w stosunku do września ub. roku zmniejszyła się o 8,9%.

Za 1 dt **jęczmienia** w obrocie targowiskowym we wrześniu br. płacono 75,00 zł, czyli o 5,5% więcej niż przed miesiącem, ale o 3,9% mniej niż przed rokiem. Cena targowiskowa **owsa** ukształtowała się w tym czasie na poziomie 63,04 zł za 1 dt, tj. o 1,6% wyżej aniżeli w sierpniu br., ale o 4,5% niżej niż we wrześniu ub. roku.

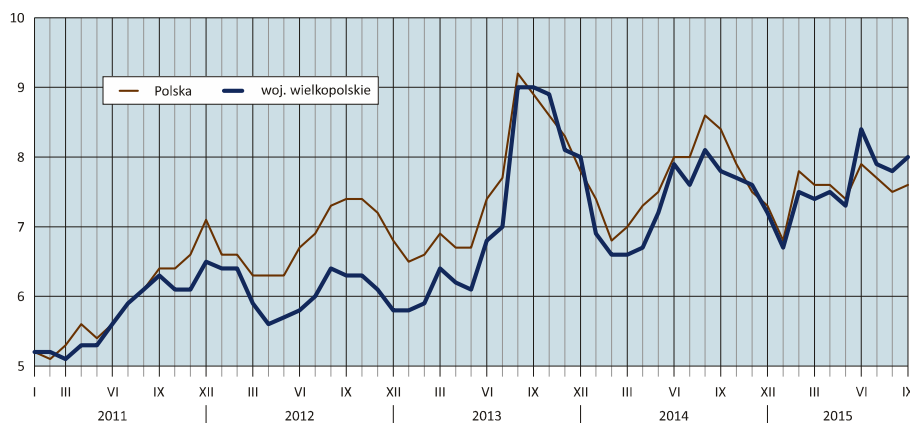
PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

Przeciętna cena **ziemniaków** jadalnych późnych na targowiskach we wrześniu br. wyniosła 93,04 zł za 1 dt, co oznacza, że była wyższa od ceny z poprzedniego miesiąca (o 7,3%). Średnia cena ziemniaków w skupie kształtowała się w tym czasie na poziomie 36,40 zł za 1 dt i była o 21,5% niższa niż w sierpniu br., ale o 31,4% wyższa niż przed rokiem.

Cena 1 kg **żywca wołowego w skupie** we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 6,12 zł, tj. o 0,4% wyżej niż przed miesiącem i o 2,9% wyżej niż przed rokiem. Za 1 kg **żywca drobiowego** płacono w tym czasie 3,61 zł, tj. o 13,6% mniej niż w sierpniu br. i o 15,6% mniej niż we wrześniu ub. roku. Cena **żywca wieprzowego**, która we wrześniu br. wyniosła 4,71 zł za 1 kg, w ciągu miesiąca odnotowano wzrost o 5,9%, ale w skali roku spadek o 6,5%.

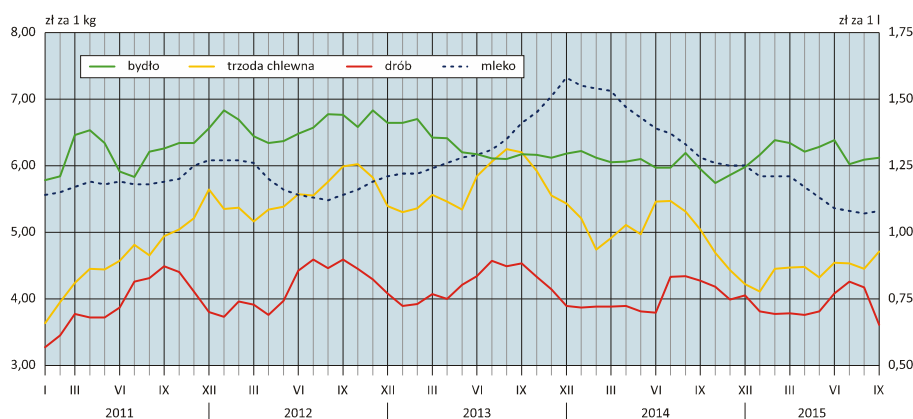
RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

We wrześniu br. **relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta** wyniosła 8,0 i była lepsza niż przed miesiącem i przed rokiem, gdy kształtowała się na poziomie 7,8. Natomiast **relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia** utrzymała się na poziomie notowanym przed miesiącem (6,3), ale pogorszyła się w porównaniu z wrześniem ub. roku (gdy wyniosła 6,5).

Średnia cena **prosiąt na chów w obrocie targowiskowym** we wrześniu br. wyniosła 132,78 zł za sztukę i była niższa o 12,9% od notowanej przed miesiącem, a w relacji do września ub. roku obniżyła się o 15,8%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA RZEŻNEGO I MLEKA

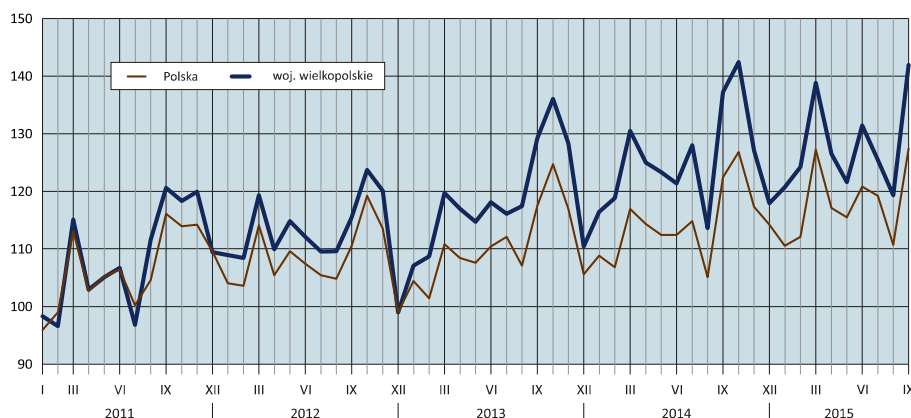

We wrześniu br. **skup mleka** w województwie wielkopolskim wyniósł 130,8 mln litrów i był o 7,9% mniejszy niż przed miesiącem, ale o 4,9% większy niż przed rokiem. Cena płacona w skupie za 1 hl tego produktu ukształtowała się na poziomie 108,19 zł, tj. o 0,8% wyższym aniżeli w sierpniu br., ale o 15,3% niższym od osiągniętego we wrześniu ub. roku.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

We wrześniu br. wartość **produkcji sprzedanej przemysłu** w województwie wielkopolskim wyniosła 12732,3 mln zł (w cenach bieżących) i zwiększyła się o 19,0% (licząc w cenach stałych) w relacji do sierpnia br. oraz o 3,4% w porównaniu z wrześniem ub. roku (przed rokiem wzrost wartości sprzedaży był większy i wyniósł 20,8% w ujęciu miesięcznym, a 6,3% w stosunku rocznym).

PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU
(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Wzrost wartości produkcji sprzedanej, w porównaniu z wrześniem ub. roku, odnotowano w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,9%), przetwórstwo przemysłowe (o 3,8%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 3,2%). Zmniejszyła się natomiast sprzedaż produkcji w górnictwie i wydobywaniu (o 20,2%).

Na niższym poziomie klasyfikacji PKD wzrost wartości sprzedaży odnotowało 20 spośród 31 działów przemysłu. W skali roku wartość sprzedaży zwiększyła się m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją: wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 17,8%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 14,2%), wyrobów z metali (o 13,1%), napojów (o 9,2%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 8,6%) oraz mebli (o 7,5%). Spadek sprzedaży dotyczył m.in. produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 8,3%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 5,5%).

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) i jej struktura (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015	I-IX 2015	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	103,4	101,4	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe.....	103,8	101,9	93,3
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	104,2	105,4	20,4
napojów	109,2	92,0	3,7
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	117,8	104,4	3,6
papieru i wyrobów z papieru	99,0	101,7	4,0
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	94,5	98,5	6,8
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	91,7	97,7	3,1
wyrobów z metali ^Δ	113,1	110,9	5,3
urządzeń elektrycznych	99,6	81,3	6,3
maszyn i urządzeń ^Δ	100,2	106,2	3,5
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	108,6	96,7	13,0
mebli	107,5	117,7	8,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	104,9	94,9	3,5

Działalność przemysłową w województwie wielkopolskim we wrześniu br. zdominowało 13 działów. Skupiając 78,6% wszystkich zatrudnionych w przemyśle, przedsiębiorstwa tych działów wygenerowały 86,0% wartości produkcji przemysłowej całego województwa. Podobnie jak w poprzednich miesiącach, największy udział w wartości sprzedaży produkcji przemysłowej miały przedsiębiorstwa produkujące artykuły spożywcze (18,7% wobec 20,3% w sierpniu br. i 19,0% we wrześniu ub. roku) oraz pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (14,5% wobec 11,7% przed miesiącem i 13,8% przed rokiem).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej przeliczoną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. wyniosła 40,8 tys. zł (w cenach bieżących), tj. o 0,3% (w cenach stałych) więcej niż przed rokiem, przy wzroście zatrudnienia o 3,1% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 4,6%.

Wartość **produkcji sprzedanej przemysłu** wypracowana od początku roku wyniosła 101345,0 mln zł (w cenach bieżących) i była o 1,4% większa (w cenach stałych) niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku (przed rokiem wzrost sprzedaży wyniósł 6,5%). Wzrost wartości produkcji sprzedanej odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 1,9%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacją (o 3,2%). Zmniejszyła się wartość sprzedaży w górnictwie i wydobywaniu (o 13,5%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,1%).

Produkcja sprzedana przemysłu przeliczona na 1 zatrudnionego w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 329,7 tys. zł (w cenach bieżących) i w ciągu roku zmniejszyła się o 1,4% (w cenach stałych), przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,8% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 3,0%.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** w województwie wielkopolskim we wrześniu br. wyniosła 1898,9 mln zł (w cenach bieżących) i była o 22,3% większa niż przed miesiącem oraz o 9,6% większa od osiągniętej przed rokiem. We wrześniu ub. roku wartość sprzedaży w skali miesiąca wzrosła o 9,4%, a w stosunku rocznym zwiększyła się o 2,1%.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w tej sekcji, we wrześniu br. wyniosła 53,3 tys. zł, tj. o 23,2% więcej niż w sierpniu br. i o 16,8% więcej niż przed rokiem. Przeciętne zatrudnienie w przedsiębiorstwach budowlanych w ciągu roku zmniejszyło się o 6,2%, natomiast przeciętne wynagrodzenie miesięczne wzrosło o 5,1%.

Wartość **produkcji budowlano-montażowej** we wrześniu br. wyniosła 990,0 mln zł i zwiększyła się o 25,1% w stosunku do poprzedniego miesiąca oraz o 15,5% w relacji do września ub. roku (przed rokiem zanotowano wzrost wartości produkcji budowlano-montażowej w skali miesiąca – o 15,7%, ale jej spadek w ujęciu rocznym – o 3,0%). W ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa we wrześniu br. produkcja budowlano-montażowa stanowiła 52,1%, tj. o 1,1 p.proc. więcej niż przed miesiącem i o 2,7 p.proc. więcej niż przed rokiem. W strukturze produkcji budowlano-montażowej największy udział miały przedsiębiorstwa wykonujące budowę obiektów inżynierii lądowej i wodnej (39,6%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	IX 2015	I–IX 2015	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	115,5	107,1	100,0
Budowa budynków ^Δ	121,5	107,0	30,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	100,7	103,4	37,5
Roboty budowlane specjalistyczne	133,2	112,0	32,0

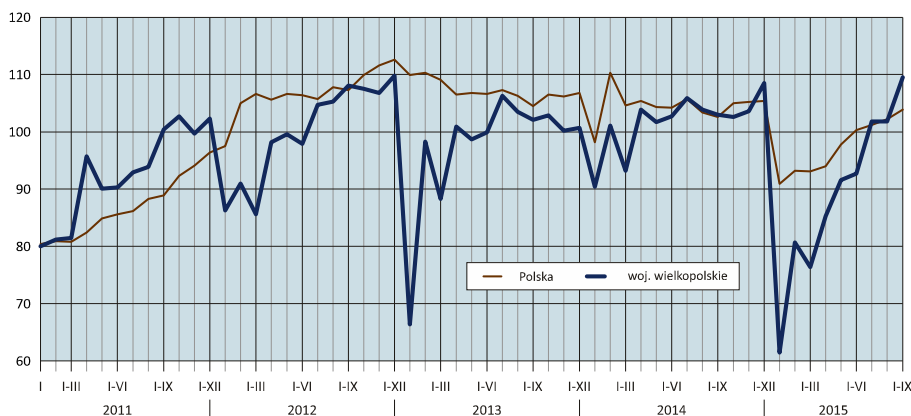
Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 12915,2 mln zł, tj. o 9,9% więcej niż przed rokiem (w okresie styczeń-wrzesień ub. roku zanotowano wzrost wartości produkcji sprzedanej o 2,8%). **Wydajność pracy w budownictwie** w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 359,0 tys. zł na 1 zatrudnionego i w ciągu roku wzrosła o 16,2%, przy spadku zatrudnienia w tej sekcji o 5,5% i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 4,2%.

Produkcja budowlano-montażowa, która w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 6064,0 mln zł, stanowiła 47,0% wartości sprzedaży sekcji budownictwo, tj. o 1,2 p.proc. mniej niż przed rokiem. W ciągu roku wartość produkcji budowlano-montażowej zwiększyła się średnio o 7,1% (przed rokiem o 5,8%). W okresie trzech kwartałów w strukturze produkcji budowlano-montażowej największy udział (podobnie jak we wrześniu) miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (37,5%).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu br. w województwie wielkopolskim **oddano do użytkowania** więcej mieszkań niż przed miesiącem i przed rokiem. Podobne relacje obserwowano w przypadku inwestycji mieszkaniowych nowo rozpoczynanych oraz zgłoszeń z projektem budowlanym i pozwoleń wydanych na budowę nowych mieszkań.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
(analogiczny okres roku 2010 = 100)

Według wstępnych danych³, we wrześniu br. przekazano do użytkowania 1706 mieszkań, tj. o 50,7% więcej niż w sierpniu br. i o 87,5% więcej niż we wrześniu ub. roku. Najwięcej mieszkań powstało z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (50,2%) oraz w ramach budownictwa indywidualnego (48,7%). Ponadto we wrześniu br. oddano do użytkowania 12 mieszkań spółdzielczych i 8 komunalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2015 r. kształtowała się następująco:

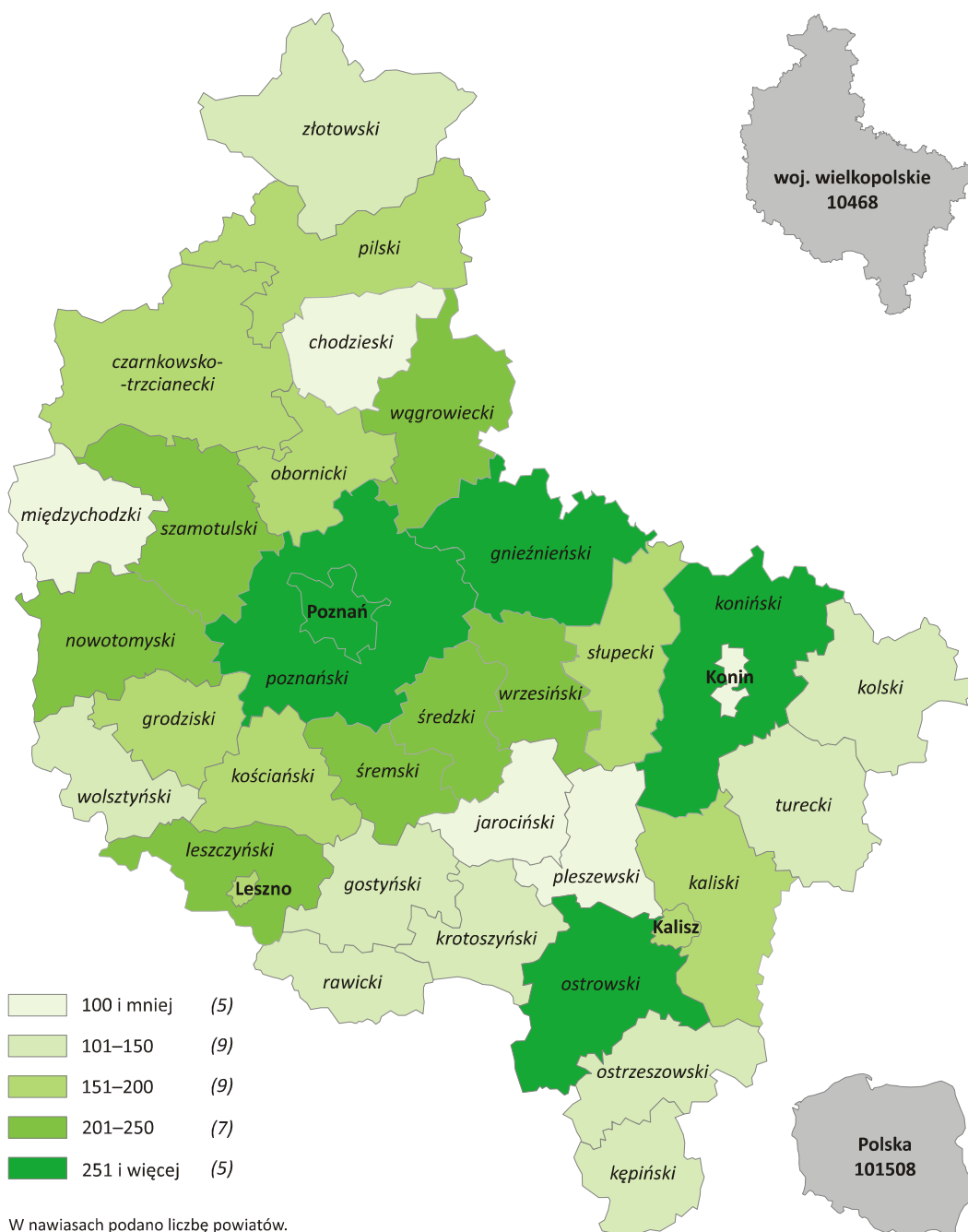
Formy budownictwa	W liczbach bezwzględnych	W odsetkach	I-IX 2014=100	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	10468	100,0	106,2	107,6
Indywidualne	6675	63,8	115,1	133,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3589	34,3	95,2	62,7
Spółdzielcze	33	0,3	30,6	55,9
Komunalne	27	0,3	122,7	40,1
Społeczne czynszowe	143	1,4	123,3	44,3
Zakładowe	1	0,0	2,4	193,0

³ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W okresie styczeń-wrzesień br. w województwie wielkopolskim oddano do użytkowania łącznie 10468 mieszkań, tj. o 6,2% więcej niż przed rokiem. Najwięcej mieszkań powstało w ramach budownictwa indywidualnego (6675 mieszkań, tj. 63,8%). Ponad jedną trzecią wszystkich nowo wybudowanych lokali mieszkalnych przekazali deweloperzy budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem (3589 mieszkań, tj. 34,3%). Obok mieszkań zrealizowanych przez te dwie dominujące formy budownictwa, od początku br. do użytkowania oddano ponadto 143 mieszkania społeczne czynszowe, 33 spółdzielcze, 27 komunalnych oraz 1 zakładowe.

Podobnie jak w poprzednich okresach, najwięcej nowych mieszkań przekazano do eksploatacji w powiecie poznańskim (2650 mieszkań, tj. 25,3% wszystkich mieszkań oddanych w województwie) oraz w Poznaniu (2170 mieszkań, tj. 20,7%), a najmniej w Koninie (25 mieszkań) i powiecie chodzieskim (53 mieszkania).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ-WRZESIEŃ 2015 R.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 107,6 m² (przed rokiem 107,1 m²). Mieszkania wybudowane przez inwestorów indywidualnych miały przeciętnie 133,6 m² (przed rokiem 137,5 m²), mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 62,7 m² (64,7 m² przed rokiem), spółdzielcze – 55,9 m² (55,2 m² przed rokiem), komunalne – 40,1 m² (36,6 m² przed rokiem), społeczne czynszowe – 44,3 m² (46,2 m² przed rokiem), a zakładowe – 193,0 m² (58,0 m² przed rokiem).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej oddano w tym okresie do eksploatacji w powiatach: wolsztyńskim (160,5 m²), pleszewskim (152,7 m²), chodzieskim (150,0 m²) i ostrowskim (149,3 m²), gdzie dominowało budownictwo indywidualne. Najmniejszą przeciętną powierzchnię miały natomiast mieszkania oddane do eksploatacji w Poznaniu (66,5 m²) i powiecie śremskim (83,2 m²), gdzie budowano stosunkowo dużo mieszkań na sprzedaż lub wynajem.

We wrześniu br. w województwie wielkopolskim **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę** 1612 mieszkań, tj. o 3,4% więcej niż przed miesiącem i o 17,6% więcej niż przed rokiem. Dotyczyły one budowy 861 mieszkań indywidualnych i 751 mieszkań na sprzedaż lub wynajem. Od początku roku wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 14487 mieszkań, tj. o 8,5% więcej niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku. Pozwolenia dotyczyły wszystkich form budownictwa, z czego najwięcej budownictwa indywidualnego oraz na sprzedaż lub wynajem.

Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń-wrzesień 2015 r., kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2014=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2014=100
O g ó ł e m	14487	100,0	108,5	14062	100,0	111,7
Indywidualne	7462	51,5	124,0	7372	52,4	112,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	6761	46,7	93,4	6532	46,5	109,0
Spółdzielcze.....	68	0,5	151,1	–	–	x
Komunalne.....	32	0,2	59,3	18	0,1	31,6
Spółeczne czynszowe.....	140	1,0	x	140	1,0	x
Zakładowe.....	24	0,2	6 razy	–	–	x

We wrześniu br. w województwie wielkopolskim **rozpoczęto budowę** 1636 nowych **mieszkań**, tj. o 29,4% więcej niż w sierpniu br. i o 28,4% więcej niż przed rokiem. Nowe inwestycje mieszkaniowe prowadziły w tym czasie tylko dwie formy budownictwa: indywidualne, które rozpoczęło budowę 890 mieszkań oraz na sprzedaż lub wynajem – 746 mieszkań.

W okresie styczeń-wrzesień br. rozpoczęto łącznie 14062 nowe inwestycje mieszkaniowe (o 11,7% więcej niż przed rokiem). Budowę prowadziły cztery formy budownictwa: indywidualne, na sprzedaż lub wynajem, komunalne oraz społeczne czynszowe.

RYNEK WEWNĘTRZNY

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w województwie wielkopolskim we wrześniu br. była o 3,2% mniejsza niż przed miesiącem, ale o 3,4% większa niż we wrześniu ub. roku (przed rokiem w ujęciu miesięcznym zanotowano spadek o 2,7%, zaś w skali roku wzrost o 10,6%). W porównaniu z wrześniem ub. roku najbardziej zwiększyła się sprzedaż detaliczna: włókna, odzieży i obuwia (o 23,1%), pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 15,8%) oraz mebli, RTV i AGD (o 13,3%). Mniejsza niż przed rokiem była natomiast m.in.

sprzedaż prasy i książek oraz pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 8,8%), a także sprzedaż paliw (o 1,4%). Wartość sprzedaży detalicznej zrealizowanej od początku roku zwiększyła się o 4,0% w porównaniu z okresem styczeń-wrzesień ub. roku (przed rokiem wzrost wyniósł 9,8%). Największy wzrost dotyczył sprzedaży włókna, odzieży i obuwia (o 19,3%) oraz farmaceutyków, kosmetyków i sprzętu ortopedycznego (o 19,2%), natomiast spadek odnotowano w sprzedaży paliw (o 3,0%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015	I–IX 2015	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m^a	103,4	104,0	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części.....	115,8	108,4	6,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	98,6	97,0	5,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,8	106,9	27,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	107,7	119,2	1,9
Włókno, odzież, obuwie.....	123,1	119,3	3,9
Meble, RTV, AGD.....	113,3	104,8	1,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	91,2	108,0	3,1
Pozostałe	65,7	64,4	6,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa jednostek handlowych w województwie wielkopolskim we wrześniu br. wzrosła o 6,9% (licząc w cenach bieżących) w porównaniu z poprzednim miesiącem i o 15,4% w relacji do września ub. roku. W przedsiębiorstwach handlu hurtowego wartość sprzedaży w ujęciu miesięcznym zwiększyła się o 3,9%, a w skali roku wzrosła o 13,9% (we wrześniu ub. roku jednostki handlowe odnotowały wzrost sprzedaży hurtowej o 4,9% w ciągu miesiąca i o 9,5% w stosunku rocznym; w jednostkach handlu hurtowego miesięczny wzrost wyniósł 1,9%, a roczny 10,4%).

Wartość sprzedaży hurtowej jednostek handlowych zrealizowanej w okresie styczeń-wrzesień br. zwiększyła się o 10,8% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, w tym w przedsiębiorstwach handlu hurtowego wzrosła o 11,0% (przed rokiem zanotowano nieco większy wzrost, odpowiednio o 15,2% i o 13,8%).

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2014 r., B – 2015 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a												
w tys. osób A	623,4	624,6	627,5	632,5	634,5	637,3	640,0	642,2	644,6	647,3	648,7	649,6
B	656,8	659,5	660,5	660,6	661,8	662,8	662,4	663,6	664,4			
poprzedni miesiąc=100 A	101,1	100,2	100,5	100,8	100,3	100,4	100,4	100,3	100,4	100,4	100,2	100,1
B	101,1	100,4	100,2	100,0	100,2	100,2	99,9	100,2	100,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 A	102,9	103,3	103,8	104,3	104,4	104,6	105,4	105,3	105,6	105,8	105,6	105,4
B	105,3	105,6	105,3	104,4	104,3	104,0	103,5	103,3	103,1			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)												
w tys. osób A	152,3	152,6	145,9	137,8	130,2	124,5	122,6	120,7	118,0	115,3	115,6	116,4
B	123,7	124,3	119,4	113,0	107,9	101,9	98,3	96,5	94,5			
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %..... A	10,0	10,0	9,6	9,1	8,7	8,3	8,2	8,1	7,9	7,7	7,7	7,6*
B	8,0*	8,1*	7,8*	7,4*	7,1*	6,7*	6,5*	6,4*	6,2			
Oferty pracy (w ciągu miesiąca) A	6288	7526	8728	9579	8155	7520	8322	9765	10303	9596	5929	5100
B	5852	7765	10169	9681	12107	10991	12146	13334	11742			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu) A	36	31	26	20	19	19	17	15	14	14	22	29
B	28	22	16	15	12	12	11	9	10			
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł A	3517,43	3461,25	3585,88	3705,82	3545,12	3554,47	3593,95	3503,10	3532,24	3586,36	3643,07	3794,90
B	3639,38	3524,69	3758,55	3719,61	3582,50	3587,56	3628,68	3611,89	3653,57			
poprzedni miesiąc=100 A	95,7	98,4	103,6	103,3	95,7	100,3	101,1	97,5	100,8	101,5	101,6	104,2
B	95,9	96,8	106,6	99,0	96,3	100,1	101,1	99,5	101,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 A	104,5	103,2	100,2	105,3	100,6	101,9	101,9	102,0	103,4	102,3	101,8	103,2
B	103,5	101,8	104,8	100,4	101,1	100,9	101,0	103,1	103,4			
Wskaźnik cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :												
analogiczny okres poprzedniego roku=100 A	.	.	100,9	.	.	100,6	.	.	100,0	.	.	99,3
B	.	.	98,4	.	.	99,0	.	.	.			
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc=100 A	105,2	97,3	103,8	102,8	100,7	94,1	87,5	98,0	101,5	97,5	103,5	103,2
B	105,6	98,9	99,0	98,1	93,5	104,1	100,1	96,6	101,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 A	77,9	74,6	80,8	81,8	83,4	86,0	87,5	104,0	96,1	87,7	89,9	93,9
B	94,3	95,9	91,5	87,3	81,1	89,7	102,5	101,0	101,0			
skupu żywca rzeźnego wołowego:												
poprzedni miesiąc=100 A	100,8	98,3	98,9	100,1	100,6	97,9	100,1	103,7	96,0	96,5	102,1	102,1
B	103,0	103,7	99,4	97,9	101,1	101,5	94,3	101,2	100,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 A	93,8	91,3	94,2	94,4	98,2	96,7	97,8	101,5	96,3	93,2	95,8	96,8
B	99,0	104,4	104,8	102,6	103,0	106,8	100,7	98,3	102,9			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc=100 A	96,0	91,0	103,5	104,1	97,2	110,0	100,1	97,2	94,8	93,1	94,3	95,3
B	97,5	108,4	100,5	100,0	96,5	105,2	99,6	98,3	105,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 A	98,3	88,5	88,4	93,6	93,0	93,6	90,2	85,1	81,2	79,3	79,8	77,6
B	78,8	93,9	91,1	87,6	86,9	83,2	82,7	83,7	93,5			

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ^c W kwartale. * Dane zmienione w stosunku do publikowanych wcześniej.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014 r., B – 2015 r.													
Relacje cen skupu ^a żywa wieprzowego	A	6,9	6,6	6,6	6,7	7,2	7,9	7,6	8,1	7,8	7,7	7,6	7,2
do cen targowiskowych 1 kg żyta	B	6,7	7,5	7,4	7,5	7,3	8,4	7,9	7,8	8,0			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc=100	A	105,4	102,1	109,8	95,8	98,7	98,4	105,5	88,7	120,8	103,7	89,3	92,7
	B	102,4	102,9	111,8	91,1	96,1	108,0	95,5	95,1*	119,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	108,7	109,4	109,0	106,8	107,5	102,8	110,2	96,8	106,3	104,7	99,1	106,8
	B	103,7	104,5	106,4	101,2	98,6	108,2	97,9	105,0*	103,4			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	28,6	105,3	152,9	94,8	130,3	102,2	99,7	106,2	115,7	98,1	97,3	148,7
	B	32,2	91,5	157,8	103,9	107,3	110,3	111,3	102,1	125,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	92,5	104,6	121,3	102,0	113,8	103,0	100,0	102,7	97,0	96,6	103,0	101,0
	B	113,7	98,9	102,0	111,9	92,2	99,6	111,2	106,8	115,5			
Mieszkania oddane do użytkowania	A	1349	1066	999	1143	983	1174	1230	999	910	1317	1620	1846
	B	918	1011	869	945	1246	1072	1569	1132	1706			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	136,1	78,5	113,1	95,8	103,5	101,6	85,5	106,2	106,8	91,1	138,9	151,7
	B	68,1	94,8	87,0	82,7	126,8	91,3	127,6	113,3	187,5			
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	82,0	102,9	111,3	103,2	94,7	99,2	107,8	97,5	97,3	106,4	91,7	120,7
	B	79,7	98,5	117,6	97,1	98,3	99,5	106,3	97,5	96,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	107,5	111,6	103,0	115,3	108,0	106,5	110,3	106,8	110,6	111,9	107,0	109,6
	B	106,4	101,9	107,7	101,3	105,1	105,5	104,0	104,0	103,4			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c													
brutto ^d w %	A	.	.	5,1	.	.	5,4	.	.	5,3	.	.	4,5
	B	.	.	5,1	.	.	4,9	.	.	.			
netto ^e w %	A	.	.	4,4	.	.	4,7	.	.	4,6	.	.	3,9
	B	.	.	4,4	.	.	4,3	.	.	.			
Nakłady inwestycyjne ^c (ceny bieżące) w tys. zł.....	A	.	.	1862138	.	.	4217148	.	.	7574495	.	.	11644008
	B	.	.	2137607	.	.	5200069	.	.	.			
analogiczny okres poprzedniego roku =100	A	.	.	110,4	.	.	115,2	.	.	134,0	.	.	130,2
	B	.	.	114,8	.	.	123,3	.	.	.			
Podmioty gospodarki narodowej ^f (stan w końcu okresu)	A	398000	398840	399624	399779	400425	401196	401682	401643	402302	402817	403844	404419
	B	404588	404214	404071	404876	405623	406753	407857	409035	409679			
w tym spółki handlowe	A	37067	37381	37698	38011	38323	38611	38904	39142	39418	39800	40162	40486
	B	40857	41243	41659	41985	42321	42634	43007	43305	43662			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	A	6657	6694	6725	6751	6775	6806	6825	6841	6874	6903	7260	6983
	B	6994	7013	7037	7063	7064	7060	7064	7100	7128			

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. ^d Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^f W rejestrze REGON, bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. * Dane zmienione w stosunku do publikowanych wcześniej.